

ДО
Г-ЖА РОСИЦА КАРАМФИЛОВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ЕДНОЛИЧНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО	
БУЛГАРТРАНСГАЗ	
Изм. № БТГ	04-09-80
дата:	10.05.2023 г.

Министерство на околната среда и водите
Вх. № 0306-33
София 10.05.2023 г.

УВЕДОМЛЕНИЕ

за инвестиционно предложение

(изготвено съгласно чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (приета с ПМС № 59/2003 г., ДВ бр. 25/2003 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 62/5.08.2022 г.) и чл. 10, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (приета с ПМС № 201/31.08.07 г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 106/15.12.21 г.)

От „Булгартрансгаз“ ЕАД, ЕИК 175203478;; факс: 02/ 925 00 63
със седалище и адрес на управление: 1336 София, ж.к. „Люлин“ 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66, ПК 3

УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,

Уведомяваме Ви, че „Булгартрансгаз“ ЕАД има следното инвестиционно предложение: *„Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на подземни съоръжения - десет нови експлоатационни и три наблюдателни сондажи, нови шлейфи и довеждащи пътища, свързани с „Разширение на подземното газохранилище „Чирен“ – сондажен фонд“.*

Характеристика на инвестиционното предложение:

1. Резюме на предложението

Подземното газохранилище (ПГХ) „Чирен“ е единственото на територията на Р България, създадено през 1974 г. на базата на изтощеното газо-кондензатно находище „Чирен“, открито през 1963 г. Към момента за целите на газохранилището са прокарани 42 сондажа, от които 24 експлоатационни (20 вертикални и 4 наклонено-насочени), 14 наблюдателни и 4 други. Предназначението на ПГХ е да компенсира сезонните неравномерности в потреблението на природен газ в страната, както и да съхранява определени количества газ, като аварияен резерв.

Предвид това, „Булгартрансгаз“ ЕАД е извършило проучвания на възможностите за разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен“, което е от ключово значение за обезпечаване на сигурността на доставките на природен газ за България и за

стимулиране на конкуренцията и насърчаване на търговията с газ в целия регион. Разширението на ПГХ „Чирен“ е в синергия с останалите проекти на „Булгартрансгаз“ ЕАД, целящи създаване в България на значим регионален газоразпределителен център.

На база извършени изследвания и подготвителни дейности, е определен най- добрия вариант и е взето решение за поетапното разширение на хранилището, с което се цели да се достигнат следните параметри:

- повишаване на резервоарното налягане до 150 bar (сега 115 bar);
- увеличаване обема на активния газ до 1.0 млрд.м³ (сега 0,55 млрд.м³);
- увеличаване на дневната производителност до 10 млн. м³/ден (сега максимум 4,7 млн. м³/ден при форсиран режим).

От 2013 г. проектът е със статут „проект от общ интерес“ и е част от всички списъци на проекти от общ интерес (ПОИ) за Европейския съюз, изготвяни по силата на Регламент (ЕС) № 347/2013 г. Съгласно чл. 3, параграф 6 от Регламента проектите от общ интерес, включени в списъка на Съюза се превръщат в съставна част на съответните регионални инвестиционни планове, както и на съответните национални десетгодишни планове за развитие на енергийните мрежи и на тези проекти се дава най-високия възможен приоритет в рамките на тези планове.

Разширението на капацитета на ПГХ "Чирен" е включено в следните инвестиционни планове:

- Общностният Десетгодишен план за развитие на мрежите (Final 7YNDP 2020);
- Последните издания на Газовите Регионални инвестиционни планове за регион Централна и Източна Европа и за регион Южен коридор;
- Националният Десетгодишен план за развитие на мрежата на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2021-2030 г.;

В потвърждение на неговата важност по отношение сигурността на енергийните доставки за страната и региона, проектът има статут на приоритетен проект на Инициативата „Три морета“.

С Решение № 755 от 21 септември 2004 г. на Министерския съвет Газохранилище „Чирен“ е обявено за обект с национално значение по смисъла на § 5, т. 62 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията (ЗУТ), както и за стратегически обект за страната. С Решение № 709 от 14 Октомври 2021г. на Министерски съвет „ПГХ Чирен“ е определен за национален обект на основание §1 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост.

Настоящото инвестиционно предложение (ИП) на „Булгартрансгаз“ ЕАД е свързано с проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на десет нови експлоатационни и три наблюдателни сондажи, нови шлейфи свързващи всеки от експлоатационните сондажи с Компресорна станция „Чирен“ и довеждащи пътища. Осъществяването на ИП е във връзка с разширение капацитета на подземно газохранилище (ПГХ) „Чирен“- сондажен фонд.

Разположението на новите сондажи е ограничено от първоначалния водогазов контакт (ПВГК) и е обвързано особеностите на Чиренската геоложка структура. Предвид това, при осъществяването на намерението за изграждане на десет нови експлоатационни сондажа, може да се породи необходимост от промяна на

местоположението на някои от тях. В тази връзка за целите на ИП ще бъдат разгледани допълнително 5 сондажа, които при необходимост да резервират и заменят експлоатационен сондаж, при който е установена технологична невъзможност за прокарването му от гледна точка на геоложката структура..

2. Описание на основните процеси, капацитет, обща използвана площ; необходимост от други свързани с основния предмет спомагателни или поддържащи дейности, в т.ч. ползване на съществуваща или необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура (пътища/улици, газопровод, електропроводи и др.), предвидени изкопни работи, предполагаема дълбочина на изкопите, ползване на взрив

Осъществяването на ИП предвижда проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на подземни съоръжения - десет нови експлоатационни и три наблюдателни сондажи, нови шлейфи и довеждащи пътища, свързани с „Разширение на подземното газохранилище „Чирен“ – сондажен фонд“.

Осъществяването на ИП е разделено на 13 етапа:

- Етап „Сондаж Е-74“;
- Етап „Сондаж Е-75“;
- Етап „Сондаж Е-76“;
- Етап „Сондаж Е-77“;
- Етап „Сондаж Е-78“;
- Етап „Сондаж Е-79“;
- Етап „Сондаж Е-80“;
- Етап „Сондаж Е-81“;
- Етап „Сондаж Е-82“;
- Етап „Сондаж Е-83“;
- Етап „Сондаж 0-1“;
- Етап „Сондаж 0-2“;
- Етап „Сондаж 0-3“.

Определянето на местоположението на всеки един от сондажите, е съпроводено с провеждане на геоложки, геофизични и 3D сеизмични изследвания, в резултат на които са определени 18 потенциални периметри (контури) за разполагането им (Приложение 1).

Точното местоположение в рамките на даден контур, вкл. осигуряване на изходни данни за всеки от сондажите - окончателни координати на устието и целевата крайна дълбочина, желана траектория и ъгъл за навлизане в целевият хоризонт, определени сондажни площадки, геоложки разрез и литоложки профил на сондажа, ще бъде определено въз основа на горните изследвания и актуализирането на 3D цифровия модел на Чиренската геоложка структура и извършването на моделиране и симулиране, с отчитане на данните и резултатите от новите изследвания, направени в периода 2015-2021 г.

Изпълнението на всеки един от предвидените за изграждане сондажи започва със задаване на точката, върху терена на бъдещия сондаж, въз основа на което ще бъде определена площадката на сондажните съоръжения, вкл. ситуационното разположение на сондажните машини, оборудване и връзките между тях.

За осъществяване на ИП е предвидено извършването на следните дейности:

➤ **Временно строителство.**

- *Прокарване на временен подходен път до съответната сондажна площадка*

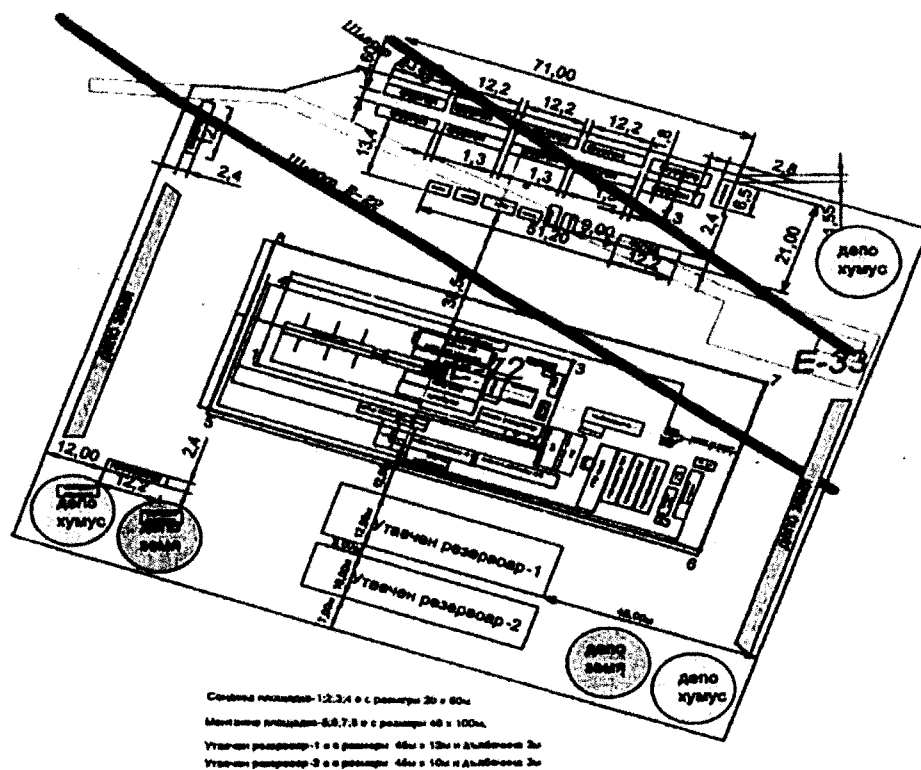
За целите на достъп до сондажните площадки транспортните средства, обслужващи строително-монтажните работи и сондажния процес, е предвидено да се осъществява по съществуващата републиканска и общинска пътна мрежа, по съществуващи селскостопански пътища и при необходимост по временни подходни пътища.

При необходимост от изграждане на временни подходни пътища, ще се извърши: трасиране на пътя; заравняване, насипване и валиране; прокарване на подходен път от съществуващи общински пътища до сондажната площадка, с предполагаема дължина около 1 км. За прокарването на подходните пътища е необходимо отнемането на хумусния слой на дълбочина 0,30м. ($\pm 0,05$ м). Отделения хумус ще се складира на хумусни депа и ще се връща при рекултивация на терена. След премахване на хумусния слой, подходните пътища ще се насипват (трошен камък 0-250мм и сипица) и валират.

- *Изкопно-фундаментни работи*, включващи: трасиране на площадката; изграждане на депа за земна маса; изграждане на депа за хумус; изкопно-фундаментни работи по основанията на сондата; изкопно-фундаментни работи по основата на работните резервоари, приеман мост и стелажи рама за лебедка, воден резервоар, резервоар за доливане с щуцер камера, промивни помпи резервоар за гориво; изграждане на утаечен резервоар 1 и 2.

На временната сондажна площадка ще бъдат изградени два земно-насипни утаители, единия за съхранение на техническата вода, а другия за съхранение на сондажните промивни течности и шлама. Шлама се образува по време на сондажния процес и представлява дребни скални частици от разрушаването на скалите, преминати в дълбочина. Скалните частици са представени от варовици, пясъчници, алевролити, аргилити, доломити и др. скални разновидности на скалите, изграждащи геоложкият разрез на чиренската структура. Те са инертни материали и не замърсяват почвения слой след предвижданата рекултивация.

- *Мобилизация и монтаж на сондова апаратура и съоръжения*, вкл.: товарно - разтоварни операции; преместване на съоръжения; превоз на съоръжения и материали; монтаж на сондова апаратура и съоръжения. Примерна монтажна схема на сондовата апаратура и съоръжения е представена на Фигура 1.

Фигура 1: Монтажна схема на сондова апаратура и съоръжения

- Изграждане на временна база. За изграждането на обекта ще е необходима временна база, включваща битово- административен и лабораторен възел, и складова база - състояща се от фургони пригодени за складиране на материали и съоръжения
- Строително-монтажни работи, включващи изкопно-насипни работи. Изкопните работи ще извършим ръчно и механизирано, в зависимост от условията на строителната площадка. Изкопаните земни маси ще се депонират в страни от изкопа. Ръчно ще се извършват изкопите на специфичните места, указани в проекта. Засипването ще става равномерно от двете страни, на пластове от 20 см, които ще уплътняваме с вибрационна трамбовка, като всяко следващо преминаване ще застъпва предишния с 10-20см.

➤ **Прокарване на сондажа**

Прокарването на всеки от експлоатационните сондажи, е свързано със разработване на проектна документация, която включва: геолого-техническа част – литология и конструкция; проектен профил на сондажа, обосновка на необходимата сондажна техника, технологии за разкриване на скалите от продуктивния хоризонт при аномално ниско пластово налягане, подземно и надземно оборудване на сондажа, описание на основните операции, режими на сондиране, изчисления на колоните, циментационни работи, сондажно-геофизични измервания и др.; планирани геоложки наблюдения по време на сондирането (гео-сервиз), геофизични и интензификационни работи; техника на безопасност и опазване на околната среда по време на СМР; техника на безопасност и геоекология при прокарването на сондажа, опазване на природната

среда при прокарване и усвояване на сондажа, заедно с рекултивация на терените след изпълнение на задачата.

При реализацията на подземното и надземното оборудване на сондажите ще се приложат следните технологични процеси:

Процес на прокарване на сондажа, чрез използване на сондова апаратура. Преминаване на продуктивния разрез на сондажа – седиментите на плийнсбаха, хетанж – синемура и триаса по зададени показатели на профила на сондажа и ориентиране на ствола в газоносната част на геоложкия разрез, разкриването на горнището на продуктивната част, достигане на крайна дълбочина на сондажа до абсолютна кота около – 1500 m, в зависимост от надморската височина на терена и разположението на резервоара, в отделния случай (сондаж). Направлението и техническите колони са проектирани съобразно изчисленията за траекторията на сондажа, като последната техническа колона ще бъде спусната на съответната дълбочина след разкриването на 10 м от тоарса. В състава на експлоатационната колона, за продуктивната част на разреза (плийнсбах - хетанж-синемур - триас) е предвиден за монтиране филтър с отвори 20 бр. на линеен метър и диаметър 12 мм.

Предвижда се сондажа да се експлоатира с пакер, като типа на пакера е съобразен с конструкцията на сондажа.

Сондажът е предвидено да се изпълни и оборудва за работа при устиево налягане 210 бара, като всеки отделен експлоатационен сондаж ще бъде оборудват със 7" експлоатационна колона, а експлоатационен лифт – съответно от 4 ½ инча помпено-компресорни тръби (ПКТ);

Всички кранове на фонтанната арматура, вложени в експлоатационните сондажи, е предвидено да бъдат с размер 4 1/16 инча x 3000 psi, оборудвани с уплътнители втулки и крепежни елементи към тях, а външните фланци - комплектовани с контрафланци и манометри;

Монтирането на всички обсадни колони в съответната колонна глава ще се осъществи с помощта на клинове осигуряващи херметичност, като се извърши изпитание на херметичност.

След сондиране клапана на обувката на междинната обсадна колона и 2 метра открит интервал, ще се извърши тест (FIT) за определяне на интегритета на разкрития „тоарс“ като горележаща формация на продуктивния хоризонт,

Предвижда се различните секции на колонната глава да бъдат комплектовани с кранове с работно налягане 3000 psi, оборудвани с уплътнителни втулки и крепежни елементи към тях, външните фланци да бъдат комплектовани с контрафланци с резба 2" или подлежащи на заварка (според предназначението) и манометри с обхват на скалата до 3000 psi, като са предвиди необходимия брой контрафланци за изграждане на връзката на телеметрията и тази с шлейфа.

Цялостното изпълнение на надземно оборудване ще осигури сигурно окачване и херметичност на предвидените ПКТ. Експлоатационната колона и системата пакер - ПКТ ще бъдат изпълнени с газонепроницаеми резби, като навиването им ще бъде с хидравличен ключ с възможност за регулиране и записване на усукващия момент на магнитен носител.

Съгласно изискванията за безопасност, експлоатационните сондажи ще бъдат

оборудвани с подземен клапан за безопасност, съобразен с използваните в сондажите на ПГХ „Чирен“ и с нипел за регулиране на потока. Прокарването на всеки от наблюдателните сондажи, е свързано със следната технология на изпълнение:

Процес на прокарване на сондажа, чрез използване на сондова апаратура. Преминаване на продуктивния разрез на сондажа – седиментите на плийнсбаха, хетанж – синемура и триаса по зададени показатели на профила на сондажа и ориентиране на ствола в газоносната част на геоложкия разрез, разкриването на горнището на продуктивната част, достигане на крайна дълбочина на сондажа до абсолютна кота около – 1500 m, в зависимост от надморската височина на терена и разположението на резервоара, в отделния случай (сондаж). Направлението и техническите колони са проектирани съобразно изчисленията за траекторията на сондажа, като последната техническа колона ще бъде спусната на съответната дълбочина след разкриването на 10 м от тоарса.

Предвижда се сондажа да се експлоатира с пакер, като типа на пакера е съобразен с конструкцията на сондажа.

Сондажът е предвидено да се изпълни и оборудва за работа при устиево налягане 210 бара, като всеки отделен експлоатационен сондаж ще бъде оборудват със съответно от 5 ½ инча експлоатационна колона.

Оборудването на наблюдателните сондажи ще бъде с ПКТ и пакер, съобразно предпроектните проучвания. Наблюдателните сондажи се предвижда да се изпълнят с експлоатационен лифт съставен от 2 7/8 инча помпено-компресорни тръби (ПКТ);

Всички кранове на фонтанната арматура, вложени в експлоатационните сондажи, е предвидено да бъдат с размер 4 1/16 инча x 3000 psi, оборудвани с уплътнители втулки и крепежни елементи към тях, а външните фланци - комплектовани с контрафланци и манометри;

Монтирането на всички обсадните колони в съответната колонна глава ще бъде с помощта на клинове осигуряващи херметичност, да се извърши изпитание на херметичност до налягане препоръчано от производителя, като след приключване на операциите по сондиране клапана на обувката на междинната обсадна колона и 2 метра открит интервал, ще се извърши тест (FIT) за определяне на интегритета на разкрития „тоарс“ като горележаща формация на продуктивния хоризонт.

Прокарването на сондажа ще се извърши с използване на промивна течност. Тя служи за охлаждане на длетото в процеса на сондиране, образуване на глинеста кора в ствола на сондажа и изнасяне на частиците скала, при нейното разрушаване от длетото (режещия инструмент) в процеса на сондиране. За почистване на сондажа от разрушените скални частици се предвижда използване на високо - вискозни течности. Обикновено се използва вискозна течност на водна основа, която е с добавена бентонитна глина, за увеличаване на изнасящите свойства. При необходимост може да бъдат използвани допълнителни полимери за подобряване вискозитета и дисперсията на промивната течност. Ще бъде използвана течност с обем от около 12 м³, която ще се вкарва при циркулация на всеки 100 м напредък, преди изваждане на сондажния лост за смяна на длетото, за сондажно-геофизични изследвания и за спускане на междинната обсадна колона с Ф 9 5/8".

Цялата използвана промивна течност по време на сондажните операции ще бъде

събирана в специален метален херметичен резервоар, като същата след рециклиране, ще бъде използвана за прокарване на всички планирани експлоатационни и наблюдателни сондажи в ПГХ Чирен.

При необходимост, преди изваждане на сондажния лост, за извършване на специални операции, като: смяна на скалоразрушаващия инструмент, сондажно - геофизични изследвания, преди спускането на експлоатационната обсадна колона, преди спускането на подземното оборудване и монтирането на надземното оборудване, ще се използва гел за временно блокиране на продуктивния хоризонт. Обемът на гела /6 - 12 м³/ и на избухващата течност се определят в зависимост от текущото пластово налягане.

По време на сондирането са предвидени геоложки наблюдения и контрол на шлама. Вземането и изследването на шлама ще се извършва при разкриването на средната юра през 10 м, а в долната и част, тоарса и в продуктивния разрез - плийнсбаха, хетанж- синемур и среден - горен триас през 2 м.

Продуктивността на сондажите ще бъде определена посредством изпитване на продуктивните газови формации, след тяхното завършване. Това е сложен комплекс от газо-хидродинамични изследвания, включващи работа на сондажа при няколко различни режима (изследвания при установен режим на филтрация), а след тях затваряне на сондажите за снемане на Крива на възстановяване на пластовото налягане (неустановен режим на филтрация). За възбуждане, очистване, усвояване на сондажа, газо-хидродинамични изследвания, ще бъдат извършени следните дейности:

- Монтаж на полево оборудване: монтаж на сепаратор; Монтиране на работни линии: входяща линия от устието до сепаратора; подов манифолд, в състава на входящата линия, пред сепаратора с изход за байпасна или факелна линия; изходна линия от сепаратора до тройник за изпитание / за подаване на газа към шлейфа / със включен пружер; факелна линия от сепаратора.
- Опресовка на сепаратора и работните линии.
- Възбуждане и усвояване на сондажа - Възбуждането на сондажа ще се извърши чрез подаване на газ от шлейф до достигане на пластовото налягане и добив на газа по предварително изготвено трасе и временен събирателен съд, до изчистването на сондажа и излизане на чист газ.
- Интензифициране притока от хоризонта – при необходимост.
- Газо-хидродинамични изследвания

Резултатите от тези изследвания ще се обработят със специализиран софтуер и ще се представят в Акт за изпитание на сондажа.

Крайната дълбочина на сондажите варира и ще достига ~ до 2000 м.

➤ **Демонтажни работи и демобилизационни работи, включващи:**

- Демонтаж на сондовата апаратура и съоръжения.
- Демобилизация на сондовата апаратура и съоръжения.
- Демонтаж на временната база и панелни площадки.

➤ **Ликвидация и рекултивация**

След завършване на дейностите по изграждане на всеки един от сондажите се предвижда сондова апаратура и съоръженията към нея, както и фургоните на територията на приобектовата база да бъдат демонтирани и площите, които няма да се

ползват в хода на експлоатацията на сондажите, да бъдат възстановени до първоначалния им вид, чисти от отпадъци и невложени материали, напълно обезопасени и рекултивирани.

Строително-монтажните работи ще се извършат от две групи, работещи в светлата част на деня. В съответствие с характера на изпълняваните дейности, за успешното им изпълнение, по време на строителството ще се използва следната механизация: трактор - багер; булдозер; грейдер; гондоли; валяк; автокранове; седлови влекачи; бордови коли; циментовъчен агрегат; вахтов и лек превоз.

Строително-монтажните работи по прокарването на 10-те експлоатационни и 3 наблюдателни сондажа е предвидено да се реализира за 204 дни, като са предвидени следните фази на изграждане:

Фаза 1: Етап „Сондаж Е-74“; Етап „Сондаж Е-77“; Етап „Сондаж Е-80“; Етап „Сондаж Е-83“;

Фаза 2: Етап „Сондаж Е-75“; Етап „Сондаж Е-78“; Етап „Сондаж Е-81“; Етап „Сондаж 0-1“;

В периода между Фаза 2 и Фаза 3: Етап „Сондаж 0-2“;

Фаза 3: Етап „Сондаж Е-76“; Етап „Сондаж Е-79“; Етап „Сондаж Е-82“;

След приключване на Фаза 3: Етап „Сондаж 0-3“

Площадките на сондажите на етапа на изграждане изискват площ от около 12- 20 дка за всеки (в зависимост от предвижданията на организацията за изпълнение на строителя), като на етапа на експлоатация площадките няма да са по-големи от 100 кв. м. На територията на технологичните площадки ще се предвиди:

- Твърда настилка с необходимата товароносимост, с недопускане на израстване на растителност, с дрениране и с възможност за отводняване;

- Изграждане на противопожарен пояс около площадките (в рамките на парцела) с ширина 1,20 м от твърда бетонова настилка с армировка;

Всички технологични площадки ще бъдат защитени от проникване чрез оградни съоръжения с кълон.

Подземни шлейфи

За свързване на експлоатационните сондажи с новата площадка на КС „Чирен“, е предвидено построяването на подземни шлейфи (газопроводи), включващо полагане в изкопа на шлейфа на HDPE тръба с изтеглен в нея комбиниран кабел с оптични влакна и медни проводници, съответно за осигуряване преноса на технологична информация и захранване оборудването на сондажите.

Изграждането на свързващите газопроводите (шлейфите) ще бъде подземно на минимална дълбочина 0,8 м под нивото на терена със стоманени тръби с условен диаметър DN150 с дебелина на стената 8 и 7 мм в зависимост категорията на участъка и проектните изчисления за свързване на сондажите към изградения участък за индивидуална сепарация на ПГХ „Чирен“.

При изграждането на новите шлейфи, ще се предвиди доколкото е възможно същите да бъдат разположени в съществуващи сервитути на вече изградени такива. Там където е необходимо около новоизградените газопроводи ще бъде установена сервитутна зона

от двете страни на шлейфа, съгласно Наредба № 16 от 09.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти.

Шлейфите на новоизградените експлоатационни сондажи ще бъдат прокарани максимално по сервитутната зона на шлейфите на съществуващите сондажи. В участъците, където те не съвпадат, ще бъдат прокарани успоредно на съществуващи селскостопански пътища. Съгласно представените проектни контури на нови експлоатационни сондажи в ПГХ Чирен, дължината на шлейфите, в случаите, когато те са отдалечени от съществуващите не надвишава 400-450 метра. В Приложение 2 е представена карта с разположение на съществуващите шлейфи (зелен цвят, плътна линия) и проектните, които не съвпадат със съществуващите (червен цвят, пунктир).

Сепарации

Индивидуалните сепарационни и индивидуални измервателни възли ще бъдат на централната площадка на ПГХ. Те ще бъдат еднотипни (подобни) със съществуващите индивидуални възли на останалите експлоатационни сондажи на същата площадка. Индивидуалните сепаратори на експлоатационните сондажи и индивидуалните измервателни възли са част от Проекта за изграждане на нови надземни съоръжения – компресорна станция (КС) с всичките ѝ прилежащи технически съоръжения за обезпечаване надеждна и непрекъсната работа в режими нагнетяване и добив на газ, както и нова газоизмервателна станция (ГИС).

За възела на място ще бъде изграден фундамент и ще са подведени отделни основни инфраструктури – шлейф от оградата на централната площадка до петното за изграждане и монтаж на сепарационния и измервателни възли на отделните сондажи, кабелни канали, кабелни трасета.

Предвидена е интеграция на технологичните данни от сепарационните възли в системата за наблюдение и управление на технологичните процеси на ПГХ „Чирен“, както и програмиране на логика за управление на сепарационните възли в PLC контролера, управляващ по аналогичен начин съществуващите сепарационни възли на другите експлоатационни сондажи. Всички тези измервателни уреди ще бъдат монтирани непосредствено на сондажа и ще са в рамките на оперативната сондажна площадка с размери 10 на 10 метра. Същата ще бъде защитена, чрез оградно съоръжение, за да се възпрепятства достъпа на неоторизирани лица.

Телеметрия на сондажите

За текущото измерване на параметрите на всеки един от сондажите и тяхното предаване по телеметричен път на ПГХ „Чирен“, експлоатационната площадка към всеки един от сондажите трябва да бъде оборудвана с необходимите прибори.

На текущо измерване подлежат параметрите за налягане на газ от затръбие (пространството между експлоатационната колона и ПКТ-помпено-компресорни тръби) и буфер(вътре в ПКТ и подпакерната зона), температура на газ на буфер, както и налягането на бутилката с азот, захранваща контролния панел на сондажа. Предвижда се интеграция на телеметричните данни от площадките на сондажите в системата за наблюдение и управление на технологичните процеси на ПГХ „Чирен“.

Довеждащи пътища

Трасетата на довеждащите пътища, попадат в землищата на: с. Чирен, с. Галатин, гр. Криводол, с. Лиляче, с. Осен, с. Баница.

Ще бъде направена организация да бъдат използвани по възможност съществуващи пътища от националната пътна мрежа (второкласни и третокласни), както и полски пътища.

С поетапното прокарането на новите сондажи ще се увеличи капацитета на газохранилището за добив на природен газ.

При прокарането на експлоатационните и наблюдателни сондажи не се предвижда използването на взривни работи.

Експлоатация на експлоатационни сондажи

Новите Експлоатационни сондажи ще подобрят производителността на ПГХ Чирен, чрез увеличаване на възможността за съхраняване количества газ (полезен обем), а също така и средно денонощната производителност при добив и нагнетяване. Те не се отличават като експлоатация от сега съществуващите 24 сондажа.

ПГХ Чирен е сезонно хранилище, което има за цел да покрие неравномерността в потреблението на природен газ през зимен и летен сезон.

Основно, през периода на нагнетяване се инжектират количества газ в подземния резервоар, чрез използване на компресори. Природният газ от входната точка, през компресорите и шлейфите достига до всеки експлоатационен сондаж, като поради по-високото налягане в системата, той се нагнетява в пласта-колектор (резервоар). Този период продължава около 6 месеца (средата на април до средата на октомври месец. След спиране на нагнетяването в хранилището се изчаква между 2-3 седмици, за да се уравни пластите флуиди. Следва процес на добив – около 6 месеца, който съответства със зимния сезон. Газът, поради по-високото налягане в пласта, се добива на самоизлив. През шлейфа се отвежда в центъра за обработка на газа, които се намират на компресорната станция. Следва процес на изсушаване от влагата и проверка на параметрите, преди да бъде върнат в газопредавателната мрежа на Булгартрансгаз ЕАД и предаден на клиентите.

С оглед на горното, експлоатационните сондажи на ПГХ Чирен работят в двоен режим – добив и нагнетяване, в рамките на 6 месеца всеки.

Предвид мерките за безопасност и дълговременно използване на сондажите, както в съществуващите, така и в предвидените за прокаране, е планирано поставянето на Помпено-компресорни тръби, през които се осъществява експлоатацията. Те са пакувани в последната експлоатационна колона. При тяхното износване, те подлежат на смяна. По този начин се предпазва конструкцията на сондажа и се удължава значително технологичния му живот.

Експлоатация на наблюдателните сондажи

Наблюдателните сондажи се експлоатират постоянно за придобиване на информация. Те имат за цел да осъществяват контрол на разпространение на газа в резервоара на ПГХ Чирен. Чрез тях не се осъществява добив на природен газ. С оглед на задачите, които трябва да изпълняват, тяхната конструкция е значително по опростена, спрямо експлоатационните сондажи. При строителството им се оборудват с различни прибори (манометри, термометри и др.) за следене на основните пластови параметри. Те се свързват на повърхността посредством кабел, прокаран в ствола на сондажа. На повърхността е монтирана телеметрична комуникационна станция и чрез радиосигнал

изпращат данни в реално време до центъра за обработка на данни (контролна зала), намиращ се на компресорна станция, ПГХ Чирен. Наблюдателните сондажи са необслужваеми в процеса на експлоатация, и на необходими специални грижи, освен в екстрени ситуации.

3. Връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение, необходимост от издаване на съгласувателни/разрешителни документи по реда на специален закон, орган по одобряване/разрешаване на инвестиционното предложение по реда на специален закон

Настоящото ИП е свързано с проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на десет нови експлоатационни и три наблюдателни сондажи, нови шлейфи свързващи всеки от експлоатационните сондажи с Компресорна станция „Чирен“ и довеждащи пътища. Осъществяването на ИП е във връзка с разширение капацитета на подземно газохранилище (ПГХ) „Чирен“- сондажен фонд.

Основните разрешителни режими, имащи отношение към реализацията на инвестиционното предложение (сондажи и шлейфи), са свързани с изработване на ПУП, неговото съгласуване и одобряване, както и с последващото разработване на инвестиционен проект и издаване и получаване на разрешение за строеж, съгласно действащата в страната нормативна база, а именно Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове приложими към него.

Инвестиционните проекти подлежат на оценяване на съответствието от Консултант по чл. 166 от ЗУТ, както и на съгласуване и одобряване на проектите с цел издаване на необходимите разрешения за строеж. Предвид статута на обекта по силата на Решение № 755 от 21 септември 2004 г. на Министерския съвет, компетентен орган за одобряването на инвестиционните проекти и за издаването на разрешения за строеж е Министерство на регионалното развитие и благоустройството на Р България.

4. Местоположение (населено място, община, квартал, поземлен имот, като за линейни обекти се посочват засегнатите общини/райони/кметства, географски координати или правоъгълни проекционни UTM координати в 35 зона в БГС2005, собственост, близост до или засягане на елементи на Националната екологична мрежа (НЕМ), обекти, подлежащи на здравна защита, и територии за опазване на обектите на културното наследство, очаквано трансгранично въздействие, схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура)

Осъществяването на ИП е обвързано особеностите на Чиренската геоложка

с

т

р

у

к

т

у

р

а

.

Определените потенциални места (контури) за експлоатационни сондажи, визуализирани координатно на Приложение 1 на настоящото уведомление, са разположени в землищата на с. Чирен, с. Галатин, гр. Криводол, с. Лиляче, с. Осен, с. Баница.

Координатите на характерните точки на местата, на които ще бъдат разположени сондажите – експлоатационни и наблюдателни, са представени в следващата таблица:

Проекция: WGS84 UTM Zone 34N			
№	Сондаж	Longitude	Latitude
Експлоатационни			
1.	E74	710 212	4 804 311
2.	E75	712 432	4 801 411
3.	E76	707 888	4 803 826
4.	E76-B	706 941	4 804 279
5.	E77	711 058	4 802 999
6.	E77-B	710 596	4 802 826
7.	E78	709 746	4 802 776
8.	E78-B	709 250	4 803 037
9.	E79	711 009	4 803 827
10.	E80	712 721	4 802 740
11.	E81	711 747	4 802 302
12.	E82	710 825	4 802 282
13.	E82-B	710 069	4 802 233
14.	E83-B	709 432	4 803 608
15.	E83	709 002	4 803 959
Наблюдателни			
1.	O1	705 547	4 807 604
2.	O3	715 171	4 802 745
3.	O2	704 674	4 804 446

Забележка:

E – експлоатационен сондаж;

O – наблюдателен сондаж.

С индекс "B" в името са отбелязани допълнителните 5 сондажа, които при необходимост да резервират и заменят експлоатационен сондаж

В Приложение 1 са отразени и местоположенията на съществуващите сондажи.

Трасетата на новите шлейфи, се предвижда да преминават, при възможност, по съществуващите, като се използва учредените вече сервитутни зони. В участъците, където те не съвпадат, ще бъдат прокарани успоредно на съществуващи селкостопански пътища и ще бъде учредена нова сервитутна зона.. Всички планирани за строителство шлейфи се намират извън защитени територии по Natura 2000, както са съобразени с обекти на културно историческото наследство и със съществуващия подземен кадастър на района - водопроводи и преносни газопроводи, както и с повърхностни водни обекти и горски масиви.

Трасетата на шлейфите попадат в землищата на: с. Чирен, с. Лиляче, с. Осен (Приложение 2).

Трасетата на довеждащите пътища, попадат в землищата на: с. Чирен, с. Галатин, гр. Криводол, с. Лиляче, с. Осен, с. Баница.

Ще бъде направена организация да бъдат използвани по възможност, съществуващи пътища от националната пътна мрежа (второкласни и третокласни), както и полски пътища.

Точното местоположение, вкл. осигуряване на изходни данни за всеки от сондажите - окончателни координати на устието и целевата крайна дълбочина, определени желана траектория и ъгъл за навлизане в целевият хоризонт, определени сондажни площадки, геоложки разрез и литоложки профил на сондажа, ще бъде в рамките на вече определените контури и ще бъде определено въз основа на горните изследвания и актуализирането на 3D цифровия модел на Чиренската геоложка структура и извършването на моделиране и симулиране, с отчитане на данните и резултатите от новите изследвания, направени в периода 2015-2021 г.

За целите на ИП е взета предвид предоставена информация по ЗДОИ от БД „Дунавски район“ (изх.№ЗДОИ-01-21-(2)/28.04.2023г.) относно учредени или предстоящи за учредяване санитарно-охранителни зони (СОЗ) на повърхностни или подземни води, с координати на пояс I, II или III на СОЗ, географски данни за подземни водни тела, действащи разрешителни за водоползване па подземни води, издадени от директора на БДДР, съгласно която:

- към момента приложения в заявлението контур на обект „Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ - сондажен фонд“ не попада в граници и не пресича граници на санитарно-охранителни зони;

- в обхвата на границите на приложения в заявлението контур на обект „Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ - сондажен фонд“ попада - общо 1 брой водоизточник за питейно-битово водоснабдяване (ПБВ) без изградени СОЗ: ТК - ВиК Враца - Чирен - отстояние на 100 м навътре от границите на приложения в заявлението контур,

- в обхвата на буфер с радиус 1000 м от границите на приложен в заявлението контур на обект „Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ - сондажен фонд“ попада СОЗ на отстояние 720 м от приложения в заявлението контур на обект „Разширение на капацитета па ПГХ „Чирен“ - сондажен фонд“ до пояс 3 на СОЗ-43/08.02.2005 г. - ТК 1, населено място с. Мраморен, общ. Враца;

- посоченият контур на обект „Разширение на капацитета па ПГХ „Чирен“ - сондажен фонд“ попада в буферна зона с радиус 1 000 м около водоземно съоръжение КИ Езерото - ВиК Враца - Мраморен, използвано за питейно-битово водоснабдяване, за което няма учредена СОЗ по реда на *Наредба №3/16.10.2000 г.* За съоръжението има издадено разрешително №11510953/31.03.2014 г.

В обхвата на контура има само едно водоземно съоръжение по разрешително за водовземане РВ № 11510955 ТК - ВиК - Враца - Чирен.

Определените 18 контура с потенциалните места за разполагане на експлоатационните и наблюдателни сондажи не засягат защитени територии по Закона за защитените територии и защитени зони по Закона за биологичното разнообразие.

Най-близко разположените 33 са „Божият мост – Понора“ с код BG0000594 и 33 „Божите мостове“ BG0000487, на повече 2 км от възможно най-близко разположения потенциален контур.

Наблюдателните сондажи ще бъдат разположени в периферията на геоложката структура в зоната на ограничаващият от север Чиренската структура разлом. Разстоянието до защитените зони ще бъде повече от 5 км.

В Приложение 1 е представен картен материал с нанесени местоположения на определените контури и разположението им спрямо защитени зони от Натура 2000.

На територията на Чиренската геоложка структура, са регистрирани следните обекти на културноисторическото наследство:

1. Селище, елинистическа епоха, с. Чирен, м. Слатина, непосредствено на запад от газохранилището при Чирен, регистрационна карта в АИС АКБ 10008522, GPS координати: 43.351131; 23.589441
2. Селище, неолит, Късна античност, с. Чирен, м. Ливагето, на ЮЗ от газохранилището при Чирен, регистрационна карта в АИС АКБ 10007129, GPS координати: 43.346364; 23.582072
3. Селище, църква, Средновековие, с. Баница, регистрационна карта в АИС АКБ 0300062, приблизителни GPS координати: 43.329839; 23.645076
4. Кале/крепост в близост до с. Чирен, по топографска карта и справки в други източници, приблизителни GPS координати: 43.334474; 23.597761
5. Могилa по топографска карта, с. Чирен, приблизителни GPS координати: 43.334726; 23.572847
6. Могилa по топографска карта, с. Осен, приблизителни GPS координати: 43.366537; 23.537585
7. Могилa по топографска карта, с. Осен, приблизителни GPS координати: 43.368087; 23.535277
8. Могилa по топографска карта, с. Осен, приблизителни GPS координати: 43.380989; 23.551988

Определянето на контурите с потенциалните места за разполагане на експлоатационните и наблюдателни сондажи, е съобразено с местоположението на обектите на културно-историческото наследство, поради което не се очаква да бъдат засегнати такива обект. По време на осъществяването на ИП ще бъде осигурено наблюдение от специалист археолог.

В Приложение 1 е представен картен материал с нанесени местоположения на обектите на културно-историческото наследство.

Инвестиционното предложение на засяга обекти, подлежащи на здравна защита. Реализирането и експлоатацията на инвестиционното предложение няма да доведат до въздействия върху компонентите и факторите на околната среда с трансграничен характер.

Изграждането на подходящи/довеждащи пътища към площадките на всеки един от сондажите няма да доведе до изменение на съществуваща пътна инфраструктура.

5. Природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията (включително предвидено водовземане за питейни, промишлени и други нужди - чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или водовземане или ползване на повърхностни води и/или подземни води, необходими количества, съществуващи съоръжения или необходимост от изграждане на нови)

Вода ще бъде използвана за приготвяне на бетоновите смеси (ако не се използва готова бетонова смес), оросяване на временните пътища с цел предотвратяване на емисии от прах във въздуха и в технологичния процес на сондиране.

Снабдяването с вода за технологични нужди при прокарване на сондажите ще се осъществява от язовир "Чирен III" или друг повърхностен водоизточник след получаване на необходимите разрешителни съгласно Закона за водите, като се предвижда необходимата вода за технологични нужди да бъде доставяна с цистерни.

По време на същинското изграждане на ИПП ще се осигурява бутилирана вода за питейни нужди на строителните работници.

Други природни ресурси, предвидени за използване на време на строителството са при прокарването на временни пътища за достъп до сондажните площадки - трошен камък 0-250мм и сипица и при извършването на изкопно-фундаментни работи - пясък; трошен камък 0-200мм и сипица; бетон.

6. Очаквани вещества, които ще бъдат емитирани от дейността, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води

Нито една от дейностите, предмет на настоящото инвестиционно предложение, не е свързана с емитирането на вещества, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води.

7. Очаквани общи емисии на вредни вещества във въздуха по замърсители

По време на строителството:

При провеждането на строително-изкопните дейности ще се формира замърсяване на въздуха породено от:

- Транспортни дейности – ще се използват тежкотоварни машини за превоз на тръби, оборудване, материали и хора.
- Изкопните и насипни дейности – използване тежки машини за извършване на изкопните дейности и монтаж на тръбите
- Дизелови генератори използвани за осигуряване на необходимата електроенергия за заваръчните работи по трасето.

При строителството, вследствие на изкопните дейности и транспортирането на издетите земни маси или транспорт на хумусен слой, ще се наблюдава повишаване на запрашеността на атмосферата и реемисия на аерозоли от използваните пътища. Очаква се емисиите на прах да са основният замърсител по време на строителните дейности, за което ще се предвидят съответни мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда и по-конкретно върху качеството на атмосферния въздух.

Емисиите на вредни вещества от използваната механизация и транспортните средства ще зависят главно от възрастта и типа на машините, и тяхната поддръжка и товароносимост.

По време на експлоатацията:

Предвид основната дейност, по време на експлоатацията на ИП не се очакват емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

8. Отпадъци, които се очаква да се генерират, и предвиждания за тяхното третиране

По време на строителството

По време на строителството се очаква да се генерират битови и строителни отпадъци, както следва:

01 05 04 - Сондажни течности от промиване със свежа вода и отпадъци от сондиране Сондажните промивни течности и шлам (разрушен скален материал в сондажния ствол, изнасян на повърхността от промивната течност и отделен от нея посредством очистните съоръжения) се сепарират, чрез система гравитачно. Изходните продукти са: вода, съгъдени утайки и твърди скални частици. Водата и утайките ще бъдат използвани за повторно изготвяне на промивни течности (рециклирани), а скалните частици (шлам), който е безвреден отпаден продукт по време на сондиране, ще бъдат предавани въз основа на договор на фирми с разрешителни по ЗУО за тяхното извозване и последващо третиране, рециклиране и оползотворяване.

12 01 13 - Отпадъци от заваряване. Генерираните отпадъци ще се съхраняват в контейнери за временно съхранение и ще се извозват от лицензирани фирми за последващо третиране.

15 01 01 - Хартиени и картонени опаковки; 15 01 02 - Пластмасови опаковки; 15 01 04 - Метални опаковки; 15 01 06 - Смесени опаковки. Генерираните опаковки от строителни материали и оборудване - ще се съхраняват в контейнери за временно съхранение и в последствие ще се извозват от лицензирани фирми за рециклиране.

17 05 04 - Почви и камъни, различни от упоменатите в 17 05 03. Генерираните излишни земни маси ще се използват за обратен насип, при направа на вертикалната планировка - за заравняване на площадката при приключване на строителните работи, а останалата част ще бъдат депонирани на общински депа за земни маси.

20 03 01 - Смесени битови отпадъци. Отпадъците ще се генерират от строителите и ще се съхраняват в специализирани контейнери на площадката, като периодично ще се извозват от специализирана фирма на депо за битови отпадъци.

При изкопните работи, хумусният слой ще се отнема и съхранява в границите на строителната полоса. След приключване на строителството ще се използва за рекултивация на нарушените терени.

Всички образувани отпадъци по време на реализирането на ИП ще бъдат третирани в пълно съответствие с българското законодателство - със Закона за управление на отпадъците и подзаконовите документи, като:

- ✓ Преди започване на строителните дейности, ще бъдат разработени и съгласувани планове за управление на всички строителни отпадъци, в които ще бъдат точно определени количествата на получаваните строителни отпадъци и тяхното третиране и повторно използване;

- ✓ Всички получени по време на строителството и на експлоатацията отпадъци ще бъдат съхранявани разделно и ще бъдат предавани на фирми с разрешителни по ЗУО за тяхното извозване и последващо третиране, рециклиране и оползотворяване, както се процедира и до сега.

По време на експлоатацията

По време на експлоатацията няма да се формират нови видове отпадъци, различни от вече утвърдените за площадката на ПГХ Чирен, описани подробно в условие 11 на КР №611-Н0/2022г.

9. Отпадъчни води (очаквано количество и вид на формираните отпадъчни води по потоци (битови, промишлени и др.), сезонност, предвидени начини за третирането им (пречиствателна станция/съоръжение и др.), отвеждане и заустване в канализационна система/повърхностен воден обект/водоплътна изгребна яма и др.)

По време на строителството

По време на същинското изграждане на шлейфа към сондажа няма да е необходима вода за промишлени нужди. За провеждане на хидравличния тест ще бъде необходимо определено количество вода, което ще се осигури от повърхностни водоизточници, въз основа на разрешително, издадено по реда на ЗВ. Връщането на водата ще става в същите реки/сухи дерета, след филтриране и утаяване (при необходимост), както и в съответствие с издадените разрешителни по реда на Закона за водите. Конкретните количества и точки за водоземане и отвеждане на водата след хидротеста ще бъдат определени на по-късен етап от инвестиционното предложение.

По отношение на битови отпадъчни води на място, в рамките на строителната полоса, ще им бъдат осигурени химически тоалетни.

По време на експлоатацията

Предвижда се сондажите да се експлоатират с пакери, като типа на пакера ще се съобрази с наклона и траекторията на всеки един от сондажите.

Основните и спомагателните технологични процеси при експлоатацията на сондажите не са източници на производствени отпадъчни води.

10. Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката на предприятието/съоръжението, както и капацитета на съоръженията, в които се очаква те да са налични: (в случаите по чл. 99б от ЗООС се представя информация за вида и количеството на опасните вещества, които ще са налични в предприятието/съоръжението съгласно приложение № 1 към Наредбата за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях)

На площадката няма да бъдат налични опасни химични вещества, както по време на строителството, така и при експлоатацията на ИП.

Изграждането и експлоатацията на сондажите и свързващите газопроводи не са свързани с ползване и/или съхранение на опасни вещества по Приложение № 3 към ЗООС.

I. Моля да ни информирате за необходимите действия, които трябва да предприемем, по реда на глава шеста от ЗООС.

Прилагам:

1. Документи, доказващи обявяване на инвестиционното предложение на интернет страницата на възложителя и чрез средствата за масово осведомяване съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от ЗООС – обява във вестник „24 часа“ от 10.05.2023г. и публикация от интернет страницата на „Булгартрансгаз“ ЕАД.
  2. Документи, удостоверяващи по реда на специален закон, нормативен или административен акт права за инициране или кандидатстване за одобряване на инвестиционно предложение: Решение № 755 от 21 септември 2004 г. на Министерския съвет Газохранилище „Чирен“ е обявено за обект с национално значение по смисъла на § 5, т. 62 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията (ЗУТ), както и за стратегически обект за страната.
  3. Други документи по преценка на уведомятеля:
    - 3.1. допълнителна информация/документация, поясняваща инвестиционното предложение;
    - 3.2. картен материал, схема, снимков материал в подходящ мащаб
- Приложение 1* – карта с периметри (контури) за разполагане на експлоатационни и наблюдателни сондажи, защитени зони и обекти на КИН
- Приложение 2* - карта с разположение на съществуващи и проектните шлейфи
- Приложение 3*- картен материал shp. формат
4. Електронен носител – 1 бр.

- Желая писмото за определяне на необходимите действия да бъде издадено в електронна форма и изпратено на посочения адрес на електронна поща.
- Желая да получавам електронна кореспонденция във връзка с предоставяната услуга на посочения от мен адрес на електронна поща.
- Желая писмото за определяне на необходимите действия да бъде получено чрез лицензиран пощенски оператор.

Дата: .....

Уведомятел: ..

